

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Juridicus Ad Librum III. Decretalium Gregorii IX.
Clericorum in communi, nec non Prælatorum, ac
Capitulorum in specie obligationes, & jura complectens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

§. III. Quinam possint, aut debeant institui? Et quis institutionis effectus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63800)

tum casu subicit, quo audire volunt
 facularium confessiones, ergo quoad
 Confessiones Regularium huic legi non
 subjacent, sed sicut quoad reliqua Sa-
 cramenta, ita etiam quoad Sacramen-
 tum Pœnitentiæ administrandum ab
 unius Prælati sui jurisdictione depen-
 dent, qui auctoritate sibi à SS. PP. con-
 cessa vel per seipsum, vel per alios à se
 deputatos regulares suos absolvere va-
 let. Accedit declaratio Cardin. ad d.
 cap. 15. Trid. n. 3. Clericat. de Sacram.
 Pœnit. Decis. 39. n. 1.

10 Institutio corporalis, sive investitu-
 ra, & introductio in possessionem Be-

neficii competit de jure comuni Archi-
 Diacono per cap. 7. de Offic. Archi-Diac.
 quamvis in cap. 28. de Præbend. in 6. di-
 catur ad Episcopum pertinere, id enim
 commodè intelligi potest, pro decreto,
 quo hanc institutionem, sive installa-
 tionem per alium fieri mandat. Ho-
 die Episcopi plerumque Commissarios,
 etiamsi illi Archi-Diaconi non sint,
 deputare solent, qui præsentatos in
 possessionem beneficii sui introducant,
 & installent. P. Reiffenstuel h. t. n. 44.
 qui etiam à num. 46. ritus institutionis
 corporalis, in beneficiis, sive investitura
 explicat.

§. III.

*Quinam possint, aut debeant institui? Et quis institutionis
 effectus.*

SUMMARI A.

11. *Requisita ex parte instituendi recensentur. 12. Seipsum, habens jus instituen-
 di, præsentare, & instituere nequit. 13. Solvuntur due oppositiones. 14. In
 institutione, sicut in collatione habenda major ratio indigenæ, quam alienige-
 næ. 15. Per institutionem acquirit institutus jus in re in beneficio. 16. An
 cadat suo jure, si institutus propria auctoritate possessionem beneficii capiat,
 sub distinctione resolvitur. 17. Effectus ex parte instituentis genuinus pandi-
 tur.*

11 **U**T quis institutionis passivæ sit ca-
 pax, sequentia desiderantur. I.
 Ut sit Clericus, Laici enim ad ob-
 tinenda beneficia capaces non existunt.
 cap. 2. h. t. cap. 17. de Rescriptis. Et ideo
 institutio illa citra specialem dispensa-
 tionem Sedis Apostolicæ non teneret,
 quæ facta est de Laico, tametsi is post
 factam institutionem mox Ordines re-
 ciperet, quiaabilitas instituendi præ-
 cedere debet institutionem arg. cap. 6.
 de Transact. P. König h. t. n. 7. Aliud

est, si Clericus præsentetur ad Benefi-
 cium, ante receptum certum ordinem,
 quem ipsius Beneficii qualitas requirit,
 sufficit enim, ut is aliàs sit idoneus, &
 infra tempus à jure definitum illum
 Ordinem recipiat. Clem. 2. de etat. &
 qualit. P. König loc. cit. II. Requiritur,
 ut à Patrono intra tempus legiti-
 mum præsentetur. Est autem pro præ-
 sentatione faciendâ tempus 4. Mensum
 Patrono Laico, semestre verò Patrono
 Ecclesiastico præfinitum, quod tempus

à die cognitæ vacationis, primum currere incipit. *cap. 3. 10. § 27. de Jur. Patron. cap. un. §. verum eod. in 6.*

III. Præsentatus sit instructus iis qualitatibus, quæ ad beneficium condignè administrandum necessariæ sunt, quibus, si careat, ab Episcopo repellitur, & alius, ab Ordinario in ejus locum sufficitur, qui à patrono laico iteratò fuerit præsentatus (patronis enim laicis plures simul, aut successivè, re adhuc integra, præsentare licet. *cap. 24. § 29. de J. P.*) patronus Ecclesiasticus hoc jure variandi non gaudet. Quodsi plures præsententur ad beneficium, is, cui jus instituendi competit, digniorem assumere necesse habet. *cap. 3. h. t. Concil. Trid. Sess. 24. de Reform. cap. 18.* Eò tamen casu dignum præ digniori assumere tenetur, quo inter præsentantes dignior à minore, dignus verò à majori parte præsentatur. *cap. 3. de Jur. patron.* Ratio est, quòd regulariter in negotiis Universitatis, quæ à majori parte gesta sunt, subsistant. *arg. cap. 1. de his, quæ fiunt à major. part. Capit.* Num verò necesse sit, ut conveniat major pars, habito respectu ad omnes patronos, an sufficiat major pars, habita comparatione ad minorem? E. G. sunt quatuor patroni, duo præsentant *Titium*, tertius *Sempronium*, quartus *Cajum*. Præsentatus à duobus non habet vota absolutè majora, sed tantum respectivè majora, habito respectu ad alios præsentatores. Panormit. *ad cit. cap.* Sic resolvit: Aut præsentatio fit ab istis quatuor patronis tanquam à collegio, & tunc requiritur majoritas votorum absoluta, hoc est, respectu totius collegii. *cap. 1. de Elect.* Aut isti patroni præsentant ut singulares, ut

communiter faciunt Laici, quibus jus Patronatus patrimoniale est, & tunc sufficit major pars votorum respectiva, hoc est, respectu aliorum patronorum singularium, ut *cit. cap. 3. de J. P.* cum Panormitano intelligit Vivianus *ibid.*

Quæres: An patronus Clericus habens alioquin jus instituendi, seipsum præsentare, & instituere possit? Resp. negativè: Textus in *cap. ult. h. t. & cap. 26. de J. P.* Ratio itidem datur, quòd inter dantem, & accipientem debeat intercedere distinctio personalis, & ne patronus seipsum instituere volens, de ambitu se reum, & hoc ipso indignum beneficio faciat. Nam, ut ait Gregorius Papa in *cap. 9. C. 8. Q. 1. Sicut locus regiminis desiderantibus negandus est, ita fugientibus offerendus.* Et idè nec delegatus Prælati, cui jus conferendi beneficium, aut instituendi competit, poterit conferre beneficium, aut instituere delegantem, quia delegatus non tam suo, quàm delegantis nomine agit, *l. 1. ff. de Offic. ejus, cui mandat*, & sic in effectu ipse delegans sibi met beneficium conferre censeretur, ac in facto proprio sibi auctoritatem præstaret, contra *l. 1. ff. de Auth. Tutor.* Duos tamen casus excipit Panormitanus ad *cit. cap. fin. h. t. in 6.* I. Si talis collator absolutè transferat potestatem instituendi in alium, eamque penitus à se abdicet, tunc enim, quia novus collator proprio nomine confert, poterit ab ipso beneficium recipere. II. Si talis Prælati, cui aliàs jus conferendi, vel instituendi competit, beneficium reciperet à S. Pontifice, non ejus legato à latere, tunc enim, quia & Pontifex, & legatus de jure communi cum quolibet collatore concurrunt, & jure

or-

ordinario conferunt, inter dantem, & accipientem intercederet distinctio personalis, adeoque collatio, aut Instructio jure subsisteret. P. Reiffenstuel *h. t. num. 89.*

13 Quæ contra hoc assertum solent opponi, est I. instantia à jurisdictione voluntaria, quam quis in seipsum exercere non prohibetur. II. S. Pontifex dat jurisdictionem, & potestatem suo confessario, eundem absolvendi à peccatis: ergò à fortiori poterit aliquis Prælatas dare alteri potestatem conferendi beneficium sibi, aut se instituendi. Respondeo ad instantiam à jurisdictione voluntaria petitam, illam ad casum nostrum ex eo non posse applicari, quòd in Institutione sui ipsius in beneficio specialis turpitudine versetur, scilicet, vitium ambitus, ob quod quis se usque adeò indignum reddit beneficio, ut ne ab alio quidem institui possit, *arg. cap. 9. C. 8. Q. 1.* tantum abest, ut seipsum instituere valeat, quia, ut ait Pontifex in *cap. 28. de Jur. patr. Nullus se ingerere debet Ecclesiastica Prælationis officio.* Ad alterum dico, quod Confessarius absolvens Pontificem non procedat ut delegatus Pontificis, ejus jurisdictione utens, sed utitur jurisdictione sibi à DEO in sacra ordinatione collata *cap. 1. de SS. Trinit.* ita, ut, si Pontifex se ultrò, & sponte subjicit Confessario, ejus radicalis potestas, quam Sacerdos in sua ordinatione accipit absolvendi in foro interno à peccatis, actuatur, & sic non utitur jurisdictione delegata in delegantem, quod contra fieret, si Prælatas daret alteri jurisdictionem, & facultatem sibi conferendi beneficium, vel se instituendi, quod enim quis per alium facit, per

seipsum facere censetur. *cap. 71. de R. J. in 6. Panorm. ad cap. ult. h. t. n. ult. P. Verani h. t. §. 3. num. 19. & seq.*

Circa instituendos id porro notandum est, quod indigena alienigena præponendus sit, quia in *cap. ult. de Cleric. peregrin.* prohibentur Prælati in suis Ecclesiis absque consensu Episcopi Clericos de alienis Diocæsesibus, & Episcopatus instituere. Hujus prohibitionis non una ratio reddi potest. I. Præsumuntur indigenæ magis diligere oves, quàm extraneis. II. Propter idiomatis diversitatem, ut enim populus pastoris sui idioma intelligat, summè necessarium est. Ex hac ipsa causa S. Augustinus coadjutor datus fuit, ut supra notavimus. III. Præsumuntur indigenæ præ alienigenis majorem patriæ, & residentia habere amorem. IV. Quod non deceat, ut alienigenæ alienorum laborum fructibus gaudeant, id quod fieret, si decimas, & stipendia ex bonis ab alienis parentibus quæsitis perciperent, & consumerent. V. Quod publica utilitas certius promoveatur per indigenas, quia in exteris facilius timetur proditoris periculum. Sic irati DEI signum est regi ab extero. *Deut. 22. Advena, qui tecum versatur in terra, ascendet super te, eritque sublimior; tu autem descendes, & eris inferior: ipse scænerabitur tibi, & tu scæneraberis ei: ipse in caput, tu eris in caudam.*

Institutio alium effectum operatur ex parte instituti, alium ex parte instituentis. Ex parte instituti operatur Institutio collativa jus in re, seu jus perfectum in beneficio, etiam ante apprehensionem, sive traditionem possessionis. *arg. cap. 4. de Præbend. in 6.* Modò tamen beneficium acceptaverit, vel per

per se *cap. 17. de Præbend. in 6.* vel per alium. *cap. 24. de Præbend.* tamen is Laicus fuerit. *Arg. cap. 1. §. 1. de Procurat. in 6.* ubi Laicus admittitur ad agendum, & defendendum in causis spiritualibus. Quamvis tutius, & convenientius sit, ut absens Clericus per Clericum institutionem acceptet. Panormit. *ad cit. cap. n. 5.* Per institutionem, sive investituram realem acquirit institutus veram, & actualem ipsius Beneficii possessionem, ut jam supra dictum est.

16 Hic jam quæritur: An, si præsentatus post institutionem Tituli collativam propria autoritate possessionem Beneficii capiat, is suo jure per institutionem quæsito cadat? Respondeo cum Covarruv. *V. R. lib. 3. cap. 16. num. 7.*

& Garzia *part. 4. cap. 2. n. 4.* sub distinctione: aut vacuam ingreditur possessionem, aut alium possessorem violenter expellit. Hoc casu omne jus amittit. *cap. 18. de Præbend. in 6.* priori non item, quia id nullibi expressum reperitur, poterit tamen arbitrariè puniri, tamen verus possessor efficiatur. Ex parte Instituentis institutio hos 17 operatur effectus I. tenetur præsentato, si præmissis examine idoneus reperitur, & proposito citationis edicto nullus contradictor appareat, conferre Titulum, sive jus in re ad Beneficium Patronatum *arg. cap. 14. de Jur. Patron.* II. tenetur præsentatum collato semel Titulo investire, seu in possessionem Beneficii corporaliter introducere. Vid. P. Reiffenstuel *h. t. n. 46. & seqq.*

TITULUS VIII.

De Concessione Præbendæ, & Ecclesiæ non vacantis.

Dupliciter in Concessione Præbendæ, vel collatione Beneficii errari potest: vel tardè nimis illud conferendo, non observato videlicet termino Concilii Lateranensis, trimestri, aut semestri, per ea, quæ traduntur in *Tit. de supplend. neglig. Prælat.* vel nimis maturè, & præproperè, antequàm scilicet vacaverit. Quid de utroque præpostero hoc providendi modo jure cautum sit, in præsentis Titulo exponitur.

B b

§. I.